

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Dagmar Nygrínové a soudců JUDr. Josefa Baxy a JUDr. Jiřího Pally v právní věci žalobkyně: **K. R.**, zast. Mgr. Petrem Václavkem, advokátem, se sídlem Václavské náměstí 21, Praha 1, proti žalovanému: **Ředitelství služby cizinecké policie**, se sídlem Olšanská 2, Praha 3, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 15. 5. 2012, č. j. CPR-10387-2/ČJ-2011-9CPR-V234, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 24. 7. 2012, č. j. 4 A 32/2012 – 48, o návrhu na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti,

t a k t o :

Kasační stížnosti **se přiznává** odkladný účinek.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Rozhodnutím žalovaného ze dne 15. 5. 2012, č. j. CPR-10387-2/ČJ-2011-9CPR-V234, bylo zamítnuto odvolání žalobkyně proti rozhodnutí Policie České republiky, Krajského ředitelství policie hlavního města Prahy, odbor cizinecké policie, oddělení pobytové kontroly, pátrání a eskort (dále též „správní orgán prvního stupně“) ze dne 15. 9. 2011, č. j. KRPA-8616/ČJ-2011-000022, a toto rozhodnutí bylo potvrzeno. Rozhodnutím správního orgánu prvního stupně bylo žalobkyni podle ustanovení § 119 odst. 1 písm. b) bod 9 a písm. c) bod 2 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění účinném ke dni vydání rozhodnutí (dále jen „zákon o pobytu cizinců“), uloženo správní vyhoštění a stanovena doba, po kterou nelze umožnit vstup na území členských států Evropské unie, v délce 2 let. Počátek doby, po kterou nelze žalobkyni umožnit vstup na území, byl stanoven v souladu s § 118 odst. 1 zákona o pobytu cizinců od okamžiku, kdy pozbude oprávnění k pobytu na území České republiky. Současně byla podle odst. 3 téhož ustanovení stanovena doba k vycestování z území do 20 dnů od nabytí právní moci rozhodnutí. Podle § 119 odst. 1 byla žalobkyně zařazena do informačního systému smluvních států a podle § 120a zákona o pobytu cizinců správní orgán prvního stupně rozhodl, že se na žalobkyni nevztahují důvody znemožňující vycestování podle § 179 téhož zákona.

[2] Proti rozhodnutí žalovaného se žalobkyně bránila žalobou ze dne 25. 5. 2012, ve které navrhla, aby soud napadené rozhodnutí zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení a současně uložil žalovanému povinnost zaplatit žalobkyni náhradu nákladů řízení.

[3] Městský soud v Praze rozsudkem ze dne 24. 7. 2012, č. j. 4 A 32/2012 – 48, žalobu zamítl a rozhodl dále, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení. V odůvodnění rozsudku městský soud neshledal důvodnou námitku, že žalovaný řádně nezhodnotil dopad svého rozhodnutí do soukromého a rodinného života žalobkyně. Vyšel přitom z důkazů, které byly provedeny v rámci správního řízení a kterými bylo zejména prokázáno protiprávní jednání žalobkyně, která na území České republiky pobývala pod cizí identitou, přičemž této osobě bylo vydáno rozhodnutí o správním vyhoštění na dobu 2 let, které nebylo žalobkyní respektováno. Ohledně tvrzení, že žalobkyně žije s rodinným příslušníkem občana Evropské unie, se městský soud ztotožnil se závěry dokazování, že manželství dcery žalobkyně paní Z. H., která v Česku pobývá na základě povolení k trvalému pobytu, a pana L. H. bylo rozvedeno a žalobkyně s ním nežije ve společné domácnosti. Městský soud poukázal na neurologické postižení žalobkyně a skutečnost, že je poživatelkou invalidního důchodu vypláceného na Ukrajině. Vyhodnotil postup žalovaného jako přiměřený, a to s ohledem na protiprávnost jednání žalobkyně; pokud o žalobkyni, která je dlouhodobě nemocná a invalidní, pečuje dcera, není vyloučeno, aby jí tuto péči poskytovala i na Ukrajině. Neshledal ani vady výroku či nepřezkoumatelnost rozhodnutí správních orgánů.

[4] Proti rozsudku Městského soudu v Praze se žalobkyně (dále též „stěžovatelka“) bránila kasační stížností ze dne 11. 9. 2012, ve znění doplnění kasační stížnosti ze dne 18. 9. 2012, podanou podle § 103 odst. 1 písm. a) a d) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), ve které navrhla, aby Nejvyšší správní soud napadený rozsudek zrušil a věc vrátil městskému soudu k dalšímu řízení.

[5] V doplnění kasační stížnosti ze dne 18. 9. 2012 stěžovatelka navrhla, aby byl kasační stížnosti přiznán odkladný účinek podle § 107 ve spojení s § 73 odst. 2 a 3 s. ř. s. Tento návrh odůvodnila svým velmi komplikovaným zdravotním stavem, když se o sebe s ohledem na závažnost onemocnění a vyšší věk nemůže postarat. Nucené vycestování v důsledku napadeného rozhodnutí žalovaného a potvrzujícího rozsudku městského soudu by v krajním případě ohrozilo i život stěžovatelky, když tato již v zemi původu nemá žádné osobní, rodinné ani sociální vazby a její příbuzní ji nemohou do země původu následovat, neboť v Česku žijí po řadu let (dcera 10 let, syn 7 let, vnuk žádá o udělení českého státního občanství) a jsou zde vázáni pracovními a studijními povinnostmi; jejich návrat do země původu, kde nemají žádné zázemí, je nereálný i s ohledem na ekonomickou situaci rodiny. Stěžovatelka poukázala na lékařské zprávy, které soudu předložila a z nichž se podává, že pobírá invalidní důchod III. stupně, v minulosti prodělala mozkovou příhodu a z důvodu svého závažného dlouhodobého kardiologického a neurologického onemocnění potřebuje stálý lékařský dohled; ošetřující lékařka MUDr. S. B., J. X, P. X, v potvrzení ze dne 23. 7. 2012 doporučila léčbu v Česku, kde má syn trvalý pobyt. V lékařské zprávě ze dne 10. 10. 2012 lékařka MUDr. D. T., Ph.D., specialistka pro obor neurologie, lékařské zařízení KlinNeuro s.r.o., Revoluční 765/19, Praha 1, vyslovila závěr, že stěžovatelka je obtížně mobilní, sužovaná chronickými bolestmi celého skeletu, nemůže cestovat a potřebovala by získat trvalý pobyt za účelem zajištění řádné lékařské péče. Stěžovatelka dále uvedla, že pokud by nebyl odkladný účinek přiznán a ona by byla nucena vycestovat z území České republiky, bylo by dotčeno i její právo na spravedlivý proces, neboť by nemohla hájit svá práva v řízení o kasační stížnosti.

[6] Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti a návrhu na přiznání odkladného účinku ze dne 8. 10. 2012 navrhl zamítnutí kasační stížnosti, jakož i návrhu na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti, neboť stěžovatelka neuvedla žádné konkrétní důvody, proč by měl být odkladný účinek kasační stížnosti přiznán.

[7] Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že v projednávané věci jsou naplněny zákonné podmínky pro přiznání odkladného účinku kasační stížnosti.

[8] Podle § 107 s. ř. s. *„kasační stížnost nemá odkladný účinek; Nejvyšší správní soud jej však může na návrh stěžovatele přiznat. Ustanovení § 73 odst. 2 až 5 se užije přiměřeně.“*

[9] Podle § 73 odst. 2 s. ř. s. *„soud na návrh žalobce po vyjádření žalovaného usnesením přizná žalobě odkladný účinek, jestliže by výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí znamenaly pro žalobce nepoměrně větší újmu, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám, a jestliže to nebude v rozporu s důležitým veřejným zájmem.“*

[10] Z citovaných ustanovení vyplývá, že kasační stížnost nemá ze zákona odkladný účinek, Nejvyšší správní soud jej však může na návrh stěžovatele a po vyjádření žalovaného usnesením přiznat, jestliže by výkon nebo jiné právní následky napadeného rozhodnutí krajského (městského) soudu, resp. krajským (městským) soudem přezkoumávaného rozhodnutí správního orgánu znamenaly pro stěžovatele nepoměrně větší újmu, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám, a jestliže to není v rozporu s důležitým veřejným zájmem. Institut odkladného účinku je přitom primárně koncipován jako dočasná procesní ochrana stěžovatele jako účastníka řízení před krajským (městským) soudem, resp. žalobce jako účastníka správního řízení před okamžitým výkonem pro něj nepříznivého správního rozhodnutí, jsou-li pro to splněny zákonem předepsané podmínky.

[11] Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že v nyní projednávané věci jsou naplněny zákonné podmínky pro přiznání odkladného účinku kasační stížnosti. Předmětem řízení je přezkum rozsudku Městského soudu v Praze, kterým byla zamítnuta žaloba stěžovatelky proti rozhodnutí žalovaného ze dne 15. 5. 2012, jímž bylo zamítnuto odvolání stěžovatelky a potvrzeno rozhodnutí správního orgánu prvního stupně, a tím stěžovatelce pravomocně uloženo správní vyhoštění na dobu 2 let, po kterou jí nelze umožnit vstup na území členských států Evropské unie. Vzhledem k povaze uložené povinnosti a dalším okolnostem věci je třeba dospět k závěru, že výkon, popř. jiné právní následky tohoto rozhodnutí, tedy (nucené) ukončení pobytu stěžovatelky na území České republiky by pro stěžovatelku znamenalo velmi závažnou újmu. Následky výkonu a jiných právních následků rozhodnutí by pro případ následného zrušení napadeného rozsudku městského soudu kasačním soudem a eventuálního zrušení rozhodnutí správních orgánů o správním vyhoštění již mohly být jen stěží odstraněny, popř. by mohly být zhojeny pouze při vynaložení značných nákladů.

[12] Výrazný zásah do práv stěžovatelky, který by byl způsoben výkonem či jinými právními následky rozhodnutí o jejím správním vyhoštění z území České republiky, by znamenal nepoměrně větší újmu, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám, když ze spisové dokumentace není patrná žádná bezprostřední újma, jež by mohla jiným osobám v důsledku odkladu správního vyhoštění na dobu řízení o kasační

stížnosti vzniknout, přičemž ani žalovaný ve vyjádření k návrhu na přiznání odkladného účinku žádnou takovou újmu netvrdil. Ze spisové dokumentace je mimoto evidentní, že bezprostřední ukončení pobytu stěžovatelky na území České republiky by právě naopak mohl přivodit újmu nejen stěžovateli, ale i jiným osobám, zejména její dceři, s níž žije stěžovatelka ve společné domácnosti, jakož i jejímu synu a vnukovi, kteří rovněž žijí v Česku.

[13] Přiznání odkladného účinku kasační stížnosti rovněž není v rozporu s důležitým veřejným zájmem, přičemž takovým důležitým veřejným zájmem nemůže samo o sobě být protiprávní jednání žalobkyně spočívající v tom, že na území České republiky dočasně pobývala pod cizí identitou, a pod touto identitou jí bylo již dříve uděleno správní vyhoštění na dobu 2 let, které z její strany nebylo respektováno. Stěžovatelce nebylo uloženo správní vyhoštění z důvodu ohrožení bezpečnosti státu, závažného narušení veřejného pořádku ani z jiného obdobného důvodu, pro který by i v jejím dočasném setrvání na území České republiky do doby meritorního rozhodnutí Nejvyššího správního soudu o její kasační stížnosti bylo namístě spatřovat rozpor s důležitým veřejným zájmem.

[14] Při hodnocení újmy, která by byla stěžovatelce způsobena výkonem či jinými právními následky rozhodnutí o jejím správním vyhoštění z území České republiky, Nejvyšší správní soud přihlédl rovněž k jejímu závažnému dlouhodobému kardiologickému a neurologickému onemocnění, pro které na Ukrajině pobírá invalidní důchod III. stupně. Výrazně zhoršený zdravotní stav stěžovatelky a potřeba stálého lékařského dohledu je evidentní z řady lékařských zpráv, které stěžovatelka soudu předložila, když mimo jiné ve zprávě ze dne 10. 10. 2012 lékařka MUDr. D. T., Ph.D., specialista pro obor neurologie, vyslovila závěr, že stěžovatelka je jen obtížně mobilní a sužovaná chronickými bolestmi celého skeletu, pro tyto potíže nemůže cestovat a je u ní dána potřeba zajištění řádné lékařské péče.

[15] Vzhledem k tomu, že Nejvyšší správní soud na základě výše uvedeného dospěl k závěru, že v případě stěžovatelky jsou naplněny zákonné předpoklady pro přiznání odkladného účinku její kasační stížnosti, nezabýval se již dalšími tvrzeními v návrhu na přiznání odkladného účinku, zejména případným zásahem do práva na spravedlivý proces za situace, kdy by odkladný účinek nebyl přiznán a stěžovatelka by byla nucena vycestovat z území České republiky.

[16] Nejvyšší správní soud dodává, že z rozhodnutí o přiznání odkladného účinku kasační stížnosti nelze v žádném případě dovozovat jakékoli závěry ohledně toho, jak bude o kasační stížnosti rozhodnuto ve věci samé. V této souvislosti lze poukázat na usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 10. 2005, č. j. 8 As 26/2005 – 76, publikováno pod č. 1072/2007 Sb. NSS, dostupné z: <www.nssoud.cz>, v němž zdejší soud vyložil, že „rozhodnutí o přiznání odkladného účinku žalobě a o přiznání odkladného účinku kasační stížnosti jsou svou podstatou rozhodnutími předběžné povahy a nelze v nich předjímat rozhodnutí o věci samé.“ Mimoto je třeba upozornit na § 73 odst. 5 s. ř. s., podle něhož „usnesení o přiznání odkladného účinku může soud i bez návrhu usnesením zrušit, ukáže-li se v průběhu řízení, že pro přiznání odkladného účinku nebyly důvody, nebo že tyto důvody v mezidobí odpadly.“

[17] Vzhledem k výše uvedeným důvodům Nejvyšší správní soud rozhodl podle § 107 ve spojení s § 73 odst. 2 s. ř. s. tak, že kasační stížnosti stěžovatelky proti rozsudku městského soudu přiznal odkladný účinek. Podle § 73 odst. 3 s. ř. s. „*se přiznáním odkladného účinku pozastavují do skončení řízení před soudem účinky napadeného rozhodnutí.*“ Do skončení řízení před Nejvyšším správním soudem se tak pozastavují veškeré účinky napadeného rozsudku Městského soudu v Praze, přičemž vzhledem k tomu, že žaloba stěžovatelky proti rozhodnutí žalovaného má podle § 172 odst. 3 zákona o pobytu cizinců odkladný účinek ze zákona, fakticky se tak do meritorního rozhodnutí o samotné kasační stížnosti obnovuje i odkladný účinek žaloby proti rozhodnutí žalovaného, kterým bylo stěžovatelce pravomocně uloženo správní vyhoštění.

P o u č e n í: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 25. října 2012

JUDr. Dagmar Nygrínová
předsedkyně senátu